

4.Sınıf Sosyal Bilgiler Konu Özetleri

Öğrenme Alanı : Bilim, Teknoloji ve Toplum
Konu : Geçmişten Bugüne Teknoloji

Tarih boyunca insanın icat ettiği ve geliştirdiği bütün araç gereçler birer teknolojik üründür. Bu ürünler bilimdeki gelişmeler ve değişen ihtiyaçlara bağlı olarak zaman içinde iyileştirilerek daha kullanışlı hâle getirilmiştir. Geçmişten bugüne çeşitli aşamalardan geçerek hayatımızın vazgeçilmezleri arasına giren tekerlek bu teknolojik ürünlerden biridir.

Tekerleğin kim tarafından ve ne zaman icat edildiği bilinmemektedir. İnsanlar ilk zamanlarda ağır yükleri ağaç kütükleri üzerinde taşımışlardır. Bu kütükler zamanla inceltilerek tekerleğin icadı gerçekleşmiştir. Günümüzdeki şekliyle tekerleği ilk defa bir arabada kullanan medeniyet MÖ 3500’lerde Sümerler olmuştur. Tekerlek tarih boyunca pek çok değişiklikten geçirilerek her defasında daha kullanışlı hâle getirilmiştir.

Hayvanlar tarafından çekilen arabaları yürüten tekerlek sayesinde insanlar yürümekten ve ağır yük taşımaktan kurtulmuşlardır.

Tekerleğin arabalar dışında kullanıldığı bir diğer alan değirmenler olmuştur. Tekerlek gibi dönen yuvarlak değirmen taşları ile tahıl öğütülerek un hâline getirilmiştir.

Tekerlek günümüzdeki teknolojik ürünlerin pek çoğunda yaygın olarak kullanılmaktadır. Başta otomobiller, kamyonlar ve trenler gibi taşıtlar olmak üzere fabrikalardaki makinelerin pek çoğunun temeli tekerleğe dayanmaktadır.

Tekerlek gibi tekerleğin kullanıldığı arabalar da geçmişten bugüne önemli değişimlerden geçmiştir.

Arabalar gibi diğer teknolojik ürünler de değişime uğrayarak gelişmiş ve hayatımızı kolaylaştırmıştır.

Elektrik süpürgeleri icat edildikleri dönemde geniş yer kaplayan ağır araçlardı. Emme gücü düşük olan bu süpürgeler çalışırken çok gürültü çıkarırdı.

Elektriğin kullanılmadığı dönemlerde elbiseler kömürlü ütülerle ütülenirdi. Bu ütüler içlerine yanan kömür parçaları konularak ısıtılırdı.

İlk çamaşır makinelerinin kullanımı çok zordu. Kol gücü ile çalışan bu makinelerde çamaşır yıkamak için büyük bir kuvvet harcamak gerekiyordu.

Eski saç kurutma makineleri elimize alıp kullanamayacağımız kadar ağırdı. Ayrıca üflenen havanın ısısını ve şiddetini ayarlama imkânı da sınırlıydı.

Teknolojideki gelişmeler kullandığımız ürünleri değiştirdiği gibi hayatımızda da önemli değişiklikler meydana getirmektedir. Örneğin seyahat etmeyi ele alalım. İnsanlar eskiden aradıkları yerleri nasıl bulurlardı? Saatler süren o uzun otobüs yolculuklarında nasıl vakit geçirirlerdi? Gittikleri yerlerde neler yaparlardı? Bunlara benzer daha pek çok soru sorabiliriz. Bugün bu sorulara verilecek cevaplar çok farklı olacaktır. Çünkü teknolojideki baş döndürücü hızdaki gelişmeler, her işimizi olduğu gibi seyahatlerimizi de etkilemiştir.

SEYAHATLERDE TEKNOLOJİ

Kalacak Yer İçin Araştırma Yapmak

Seyahate çıkmadan önce yapılacak işlerin başında konaklanacak yerin seçilmesi gelir. Eskiden bu seçim gazete ilanlarına, televizyon reklamlarına bakılarak ya da tanıdık tavsiyesiyle yapılırdı. Günümüzde ise bu iş genellikle internet üzerinden forumlar ve blog yazıları gibi sosyal medya ortamlarında yapılıyor. Otellerin fiyatları ve sundukları hizmetler nelerdir? En çok tercih edilen otel hangisidir? Konaklayanlar hizmetlerden memnun kalmışlar mı? İnsanlar artık bu soruların cevaplarını internetten bulup en doğru kararı verebiliyor.

Bilet Almak

Geçmişte otobüs, tren veya uçakla seyahat edecek insanlar için yapılması gereken ilk iş bilet almaktı. Seyahat şirketine bizzat gidilir ve parası ödenerek bilet alınırdı. Bileti kaybetmemek ve yolculuk sırasında yanımızda bulundurmak önemli bir görevdi. Bugün ise insanlar

evlerinde, oturdukları yerden internet aracılığıyla kredi kartlarını kullanıp sanal bilet alabiliyorlar.

Haritaya Bakmak

İnsanlar eskiden seyahate çıkarken yanlarına yolları gösteren bir harita almayı ihmal etmezlerdi. Gidecekleri yerlere en kısa yoldan ulaşabilmek için bu haritadan yararlanırlardı. Bugün ise aynı iş için akıllı telefon kullanılabilir. Telefonunuza internet ortamındaki harita uygulamalarından birini indirip konum ayarlarınızı açık tuttuğunuzda istediğiniz yere rahatlıkla ulaşıyorsunuz.

Yolculukta Eğlenmek

Eskiden otobüslerde ve uçaklarda televizyon izleme imkânı yoktu. Sonraları yolcuların eğlenmesi için bu araçlara televizyon ekranları takıldı. Ancak bu ekranlar genellikle en önlere olduğundan arkadaki yolcuların televizyon izleyebilmesi oldukça zordu. Yolcuların filmi veya kanalı değiştirme seçenekleri de yoktu. Günümüzde ise bu ulaşım araçlarının koltuklarında her yolcu için ayrı ekran ve kulaklıklar bulunuyor. İnsanlar yolculuk sırasında internet ve televizyon hizmetlerinden yararlanabiliyor.

Fotoğraf Çekmek

Seyahatlerin olmazsa olmazı fotoğraf çekmektir. İnsanlar gittikleri yerlerdeki tarihî, doğal güzelliklerin ve kalıcılaştırmak istedikleri anların fotoğrafını çekerler. Ancak eskiden fotoğraf çekmek kolay bir iş değildi. Öncelikle iyi bir fotoğraf makinesine ve fotoğraf çekimi konusunda doğru bilgilere ihtiyacınız vardı. Sonra yanınızda yeteri kadar film ve pil bulundurmanız gerekiyordu. Filminiz sınırlı olduğu için istediğiniz kadar çekim yapamaz, çektiğiniz fotoğrafları da öyle hemen göremezdiniz. Günümüzde ise fotoğraf çekmek için akıllı telefonların ekranına tek dokunuş yeterli oluyor. Hafızaları binlerce fotoğraf alabilen bu cihazlar kendilerini otomatik olarak ayarlıyor ve bizlere en güzel görüntüleri sunuyor.

Teknolojik gelişmeler hayatımızı değiştirirken çevremizi de değiştirmiştir. Örneğin arabaların hızlanması ve sayılarının artmasına bağlı olarak eskinin tek şeritli dar yollarının yerini iki, üç şeritli, geniş gelişli otoyollar almaya başlamıştır. Diğer yandan yüksek dağları ve boğazları kolayca aşan yolculukları kısaltmak amacıyla tüneller açılmış, köprüler ve viyadükler inşa edilmiştir. Diğer yandan özellikle inşaat teknolojisindeki gelişmeler sonucunda az katlı binaların yerinde çok katlı apartmanlar ve gökdelenler yükselmiştir.

İletişim, ulaşım, haberleşme ve şehirleşme alanlarındaki teknolojik gelişmeler insan hayatında olumlu ve olumsuz sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Örneğin şehirlerde bina ve araç sayısının artmasıyla birlikte trafik tıkanıklıkları ve park sorunları yaşanmaktadır. Hava kirliliği, gürültü, yeşil alanların azalması vb. çevre sorunları da teknolojideki gelişmelere bağlı olarak daha fazla gündeme gelmektedir.